

PLA ANUAL D'ACTIVITATS
DEL
DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ

Curs 2018-19

ÍNDIX

1	Introducció i fonamentació legal
2	Anàlisi del context 2-1 El nostre Centre: característiques generals 2-2 Escoles adscrites 2-3 Distribució de cursos
3	Components i organització del departament 3-1 Components 3-2 Funcionament intern 3-3 Programes i àmbits d'actuació del Departament d'Orientació 3-3-1 Programes <ul style="list-style-type: none">▫ 3.3.1.1. Programa d'alumnat NESE: el DO com a equip de suport▫ 3.3.1.2. Programa de Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment (PMAR)▫ 3.3.1.3. Programa de reforç de l'aprenentatge per a quart d'ESO (PRAQ)▫ 3.3.1.4. Programa ALTER▫ 3.3.1.5. Programa FPB▫ 3.3.1.6. Programa Unitat Específica Educativa de Centre Ordinari (UEECO). 3-3-2 Coordinacions amb serveis externs: Serveis Socials, EOEPs , Centres Primària i altres serveis del sector
4	Objectius generals del Departament
5	Pla anual a desenvolupar per àmbits d'intervenció 5-1 Suport al procés d'ensenyament- aprenentatge 5-2 Suport al Pla d'Orientació Acadèmica i Professional 5-3 Suport al Pla d'Acció Tutorial
6	Avaluació dels programes i del Pla del Departament
7	Aprovació del document
8	ANNEXOS: Annex 1: Document Base PDC Annex 2: Document Base PMAR Annex 3: Pla d'atenció a la Diversitat

1- INTRODUCCIÓ I FONAMENTACIÓ LEGAL

Aquest document preceptiu recull el que serà el pla de feina i d'activitats del DO pel curs 2018-19. Vol reflectir d'una manera clara i realista les línies bàsiques de la nostra tasca. És el document on s'exposen les nostres intencions, es recullen els acords i es concreten les propostes de millora. Es complementarà amb la memòria del departament a final de curs, on es valorarà la intervenció desenvolupada en cada un dels tres àmbits, així com el funcionament del departament com a tal.

El pla d'actuació es fonamenta en la següent normativa:

- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.
- Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, que modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
- El Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris i sostinguts amb fons públics.
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73, de 16 de maig de 2015)
- Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de dia 20 de maig per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 76, de 21 de maig de 2015)
- Decret 25/2015, de 24 d'abril, pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional bàsica del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional de les Illes Balears.
- Decret 120/2002, de 27 de Setembre, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic dels Instituts d'Educació secundària
- Decret 11/2002 de 2 d'agost pel qual s'estableix l'estructura i organització dels ensenyaments de Batxillerat a les Illes Balears.
- Instruccions per a l'Organització i el funcionament dels centres docents públics d'educació secundària per al curs 18-19, on s'especifiquen les nostres funcions com a departament i les funcions de cada un dels membres .
- Instruccions de funcionament del director general d'Innovació i Comunitat Educativa per als departaments d'orientació educativa dels centres públics d'Educació Secundària per al curs 2018-19 .

2-ANÀLISI DEL CONTEXT

2-1 El nostre Centre: característiques generals

El nostre IES està en funcionament des del curs 78-79, el que el fa uns dels instituts amb més tradició en la nostra ciutat.

Els darrers anys la tendència de que la majoria de l'alumnat provenís de l'entorn del nostre centre, ha canviat amb l'arribada de molts d'alumnes provinents d'altres indrets de Palma, enviats des de l'oficina d'escolarització. Són en la seva gran majoria alumnes d'altres països o comunitats amb desconeixement desigual de la nostra llengua. En alguns cursos es converteixen en el major percentatge de l'alumnat.

Existeix el problema de que darrerament, el nostre centre té vacants de matrícula el més de setembre, el que fa que l'arribada l'alumnat aquest mes i el següent sigui, si bé no nombrosa, si important per les característiques que en moltes ocasions presenten aquests alumnes matriculats a darrera hora. Molts d'ells presenten NESE, el que obliga a incorporar alumnes als programes per donar atenció a les noves demandes que obliguen a redistribuir la planificació inicial de suports i d'intervencions. Amb data 5 d'octubre el nombre d'alumnat amb NESE del nostre centre és de 111.

Pel que fa al professorat, és en la seva gran majoria definitiu, amb anys de permanència en el centre.

2-2 Escoles adscrites

Les escoles de Primària adscrites al nostre Institut són: CEIP Son Anglada , CEIP Son Quint, CEIP Anselm Turmeda, CEIP Marian Aguiló i CEIP Son Serra.

2-2-3 Distribució de cursos

Els nostres alumnes estan distribuïts en els següents cursos :

Curs	Grups	Observacions
Primer ESO	4 grups	
Segon ESO	5 grups	2n E és 1r de PMAR
Tercer ESO	2 grups	
Quart ESO	2 grups	
PRAQ	1 grup	
Primer BATXILLER	2 grups	
Segon BATXILLER	2 grups	
FPB	2 grups	Serveis Administratius
Cicle Formatiu GM	3 grups	Gestió Administrativa
Cicle Formatiu GS	3 grups	Gestió Administrativa/ Assistència direcció
Educació especial: educació bàsica	1 grups	

3-COMPONENTS I ORGANITZACIÓ DEL DEPARTAMENT.

3-1 COMPONENTS

COMPONENTS	MATÈRIES	Curs /Grup a
Professora de l'àmbit sociolingüístic	MARCELINA VALLÉS POMAR	Català, castellà i socials 2n r PMAR Suport de castellà a 1º A i 1ºD Suport de català a 1º A
	FRANCESCA C. CABOT CABOT	PRAQ Suport 1r d'ESO D (català). Teatre.

Professora de l'àmbit Científic i matemàtic	M ^a DEL CARMEN FAULÍ MARÍN	2N PMAR (matemàtiques, física i química i biologia i geologia), PRAQ i suport a 1r d'ESO D (matemàtiques)
Professor Tècnic de suport a l'àrea Pràctica	M. FRANCESCA ADROVER ROSSELLÓ	Tutor de 2n PMAR Àmbit pràctic de 2n PMAR Suport de tecnologia a 2n ESO A,B,C, 3r ESO A, B i 4t ESO A i B
Professor Especialista de Pedagogia Terapèutica	DAVID PALOU CALDENTY	Suport 2n ESO A i B (matemàtiques 3h, llengua catalana 3h i castellana 3h)
Professora Especialista de Pedagogia Terapèutica	ROSA SILVEIRA MARTIN ANA MARIA SASTRE GRACIA	Suport 1r ESO B-C Suport Castellà, Català Matemàtiques.
Professora Especialista de Pedagogia Terapèutica.	SEBASTIANA SABATER SIMÓ	Tutora aula UECCO
Professora especialista en AL	ESPERANZA CUADRA OLIVER	Suport AL
Orientadora / Cap del Departament	AIDA BONNÍN LLOFRIU	Orientació

3-2 Funcionament intern

El departament d'orientació (DO) es constitueix en els termes establerts al capítol III del títol III del ROC i assumeix les funcions que hi té assignades.

Les funcions de cada un dels professionals del nostre departament estan descrites en les Instruccions d'Organització i Funcionament dels IES pel curs 18-19.

El Departament d'Orientació és l'espai institucional des del qual s'articulen, com a suport especialitzat, les funcions d'Orientació i Tutoria, així com donar una resposta coordinada amb tots els estaments del centre a les tasques d'ensenyament i aprenentatge i a l'atenció a la diversitat del nostre alumnat, comptant amb uns determinats recursos humans i materials.

Les tasques del departament compartides dels membres del DO i la inserció d'aquestes a tots els àmbits de l'IES es coordinen en la reunió setmanal de Departament d'Orientació (cada dimarts) . L'horari individual del professorat està recollit al DOC. Enguany les reunions es faran alternant reunions amb tots els membres del departament (destinades per a tasques generals) amb reunions per programes, amb la finalitat de fer un seguiment de casos i coordinacions. Els temes tractats i els acords es reflectiran a l'acta de Departament.

La Cap de Departament assisteix a les reunions de la Comissió de Coordinació Pedagògica i manté una reunió setmanal de coordinació i planificació amb l'Equip Directiu.

Setmanalment, es realitzen les reunions amb els tutors d'ESO i de Batxillerat per nivells, coordinades conjuntament per les caps d'estudis i l'orientadora.

Hi ha establertes reunions del Equip Educatiu dels cursos d'ESO. Aquest curs es faran reunions de l'avaluació inicial del 15 al 18 d'octubre en horari d'horabaixa.

Tots els membres del DO participen de les reunions d'avaluació en el seu moment, bé com a membres de l'equip educatiu dels respectius cursos, per l'atenció a alguns dels alumnes que hi pertanyen o en qualitat de membre del DO en les avaluacions finals i extraordinàries.

3-3 Programes i àmbits d'actuació del Departament d'Orientació

Els diferents professionals del Departament atenen a l'alumnat adscrit als següents programes:

- Programa alumnat NESE: el DO com a equip de suport
- Programa de Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment (PMAR)
- Programa de reforç de l'aprenentatge per a quart d'ESO (PRAQ)
- Programa ALTER
- Programa de FPB
- Programa Unitat Específica Educativa de Centre Ordinari (UEECO).
-

Segons l'article 13.2 del decret 67/2008, de 6 de juny, s'entén per alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:

- a) L'alumnat amb necessitats educatives especials que requereix, durant un període d'escolarització o durant tota l'escolarització, determinats suports i atencions educatives específiques derivades d'una discapacitat, de trastorns greus de conducta o emocionals o de trastorns generalitzats de desenvolupament.
- b) L'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge causades per trastorns de l'aprenentatge, trastorns per déficit d'atenció amb o sense hiperactivitat i trastorns greus del llenguatge.
- c) L'alumnat amb altes capacitats.
- d) L'alumnat amb un desfasament curricular de dos o més cursos per condicions personals greus de salut o derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics i ètnics.
- e) L'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu.

El conjunt de professionals del DO serà considerat com a **equip de suport**: formaran part de l'equip del departament d'orientació l'orientador educatiu, l'especialista en pedagogia terapèutica, el professorat d'àmbit i l'especialista en audició i llenguatge.

La tasca de l'equip s'ha enfocat cap a la col·laboració amb els equips educatius per oferir una resposta educativa el més ajustada possible a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

L'equip del departament d'orientació té com a objectiu fonamental **impulsar i implementar des d'una perspectiva inclusiva models organitzatius i metodològics que afavoreixin una resposta educativa de qualitat per atendre la diversitat** dels alumnes a través de:

a. Estratègies de suport indirecte com:

- Assessorament a l'equip directiu quant a models organitzatius i distribució eficient dels suports del centre.
- Assessorament a l'equip docent en relació a l'adaptació de materials, metodologies i estratègies per diversificar la proposta educativa.
- Col·laborar amb el tutor i l'equip docent en la realització de les adaptacions curriculars, ja siguin significatives o no, així com amb els informes individuals de l'alumnat NESE .
- Participar en el seguiment de l'evolució dels alumnes .

b. Estratègies de suport directe com:

- Participar en els desdoblaments i en els agrupaments flexibles.
- Suport dins l'aula desenvolupant, conjuntament amb el professor de la matèria, tasques prèviament pactades, a partir de l'adaptació curricular i relacionades amb la programació d'aula.
- Amb caràcter excepcional, suport fora de l'aula, en petit grup o individual, sempre i quan es consideri la modalitat més beneficiosa per a l'alumne.

3-3-1 Programes

3.3.1.1. Programa d'alumnat NESE (dins del Pla d'Atenció a la Diversitat)

Atenció a l'alumnat NESE apartat a: "alumnat amb necessitats educatives especials (Programa Base Annex 2)".

L'atenció als alumnes que presenten necessitats educatives especial (NEE) és una de les prioritats del Departament d'orientació, tal i com s'especifica en la normativa vigent i en les instruccions específiques pel DO de la Conselleria d'Educació i Cultura.

L'orientadora, els especialistes en PT, en AL i els equips docents en el seu conjunt tenen com a competències les de participar en l'avaluació, la planificació i en el desenvolupament de les diferents actuacions dirigides a aquest alumnat i que estan reflectides en el PAD del Centre.

Es prioritzarà la realització del suport dins l'aula ordinària. S'atendran prioritàriament les necessitats educatives especials de l'alumnat a les àrees instrumentals. S'intentarà seguir el currículum del grup de referència amb les ACIS adients, d'acord amb les necessitats educatives de cada alumne. Amb tal finalitat, els PT's es coordinaran amb els diferents departaments didàctics i amb els tutors amb l'objectiu d'intercanviar informació, preparar i fer un seguiment de la programació diària i de la seva avaluació.

D'acord amb la pràctica positiva del curs passat, que es reflecteix a la memòria del departament, enguany es torna a establir el referent de suport per cursos i classes. Així, un/a professor/a (PT) assumeix el suport de les assignatures instrumentals a cada classe i per nivells:

- PT1 : Serà el referent de suport de 2n d'ESO A i B
- PT2 : Serà el referent de suport de 1r d'ESO B i C
- PT3: Serà la tutora de l'aula UEECO.
- Les professores d'àmbit assumeixen el suport de 1r d'ESO A i D. Els professors d'altres departament assumeixen el suport de 2n d'ESO C i D.

Aquest model organitzatiu permet als alumnes tenir un mateix referent, alhora que la resta d'alumnes de la classe, alguns amb NESE poden també veure's afavorits amb un suport de caire més global dins l'aula. Aquest suport s'anirà ajustant a les necessitats que es presentin a la llarg del curs .

Aspectes a aprofundir durant aquest curs:

- Millorar en la sistematització de les intervencions que es fan amb els alumnes que requereixen suport educatiu tant en situacions puntuals com en períodes més llargs, mesures metodològiques, etc.
- Continuar amb el treball amb les famílies, feina feta amb col·laboració amb el tutor per tal de fer evident la

importància de la seva participació en el procés d'educació i formació.

- Continuar fomentant el treball en equip dels professors/es que treballen amb l'alumnat amb NESE.

Atenció a l'alumnat NESE apartats b, c, e.

Els alumnes amb NESE per DEA seran atesos depenent de les seves necessitats de suport per l'especialista referent del seu curs dins l'aula.

De tots i cada un d'ells es completarà el corresponent informe NESE amb els acords presos per la Reunió d'equip educatiu, així com les corresponents avaluacions periòdiques.

Pla de suport de Primer i Segon d'ESO

Aquest curs es continua fent suport de les àrees instrumentals (català, castellà i matemàtiques) per atendre la gran diversitat d'alumnat NESE. El criteri a seguir és fer el suport dins l'aula però també es realitzen suport fora de l'aula de manera excepcional quan les necessitats dels alumnes així ho requereixen.

Suport de l'especialista en Audició i Llenguatge

Aquest curs comptam amb una especialista en Audició i Llenguatge a jornada completa. El recurs ens permetrà atendre als alumnes amb NESE per DEA (TA, TDAH, TGL) amb trastorns específics dins l'àrea del llenguatge. El suport es farà sempre dins l'aula, exceptuant els casos on l'atenció/intervenció només és pugui fer fora de l'aula (ex: estimulació bucle audio-vocal, reeducació articulatòria, altres). Aquesta especialista també atindrà als alumnes de l'aula UEECO (dins/fora de l'aula).

3.3.1.2 Programa per a la Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment (PMAR)

Els Programes per a la Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment (PMAR) són una mesura específica d'atenció a la diversitat que enguany continua al nostre centre a 2n d'ESO. En aquests programes s'utilitza una metodologia específica a través de l'organització de continguts, activitats pràctiques i d'àmbits diferent de l'establerta amb caràcter general, amb la finalitat que els alumnes puguin cursar el quart curs per la via ordinària i obtenguin el títol de graduat en educació secundària obligatòria. Comencen aquest programa amb la voluntat que ha caracteritzat el nostre desenvolupament dels PDC: un tracte personalitzat i humà al nostre alumnat amb una presentació de continguts curriculars de la forma més pràctica (i més vinculada a la realitat) possible.

La normativa preveu una duració del Programa Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment (PMAR) de dos cursos acadèmics. El curs actual només es fa el programa a 2n d'ESO.

- Avaluació, principis generals, instruments d'avaluació i recuperació a PMAR

L'ensenyament secundari obligatori intenta donar resposta i cabuda a tot l'alumnat; per tant, l'acció educativa ha de tenir en compte les capacitats, els interessos, les habilitats i les necessitats dels alumnes. En aquests context doncs, l'avaluació s'ha d'adequar a les característiques de cada alumne.

Segons el Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria avaluar significa recollir informació sobre els processos i resultats de l'aprenentatge que genera l'acció educativa. Pensam que l'avaluació ha de ser:

▮ **Avaluació contínua:** al llarg de la unitat s'aniran avaluant fonamentalment els aprenentatges considerats bàsics i s'anirà registrant en el *quadern del professor* el progressos dels alumnes respecte a cada un d'ells per a poder disposar informació de cada alumne que vagi més enllà de la simple qualificació numèrica. Així mateix, en alguns casos, s'emprarà la qualificació numèrica per a valorar els aprenentatges. L'avaluació ha d'emfatitzar en el desenvolupament del procés d'aprenentatge de l'alumnat i la seva evolució com a persona. L'avaluació contínua implica l'**observació** sistemàtica (amb unes pautes clares i simples), el **seguiment** i la **valoració de totes les activitats que realitza l'alumnat**.

▮ **Avaluació individualitzada i diversificada:** l'avaluació ha d'acceptar l'existència de diferents ritmes i estils d'aprenentatge. L'avaluació serveix per detectar quines són les condicions de partida de cada estudiant a fi de poder mesurar el seu progrés i establir la qualificació de l'alumnat fent referència tant a la situació de partida com als objectius proposats. Les activitats d'avaluació han de ser variades i ajustades a la diversitat d'alumnes.

▮ **Formativa:** es realitzarà una avaluació inicial al començament de cada unitat per a aconseguir informació sobre les capacitats i les competències dels alumnes respecte als continguts que es treballaran en la unitat i en el projecte que aquest curs es posa en marxa i s'anomena "Aprenem a prendre l'Hort de l'Instiutt" i poder ajustar el procés d'ensenyança posterior. El professor mostrarà als alumnes les correccions realitzades sobre els seus treballs i proves escrites i explicarà les respostes correctes i les tasques a realitzar a l'hort així com la rúbrica que avaluarà en cada tasca desenvolupada tant dins de l'aula com fora. Es preten que els alumnes com indica la normativa que per causes diverses presenten mancances significatives en els seus aprenentatges, baix nivell d'autoestima i desmotivació per l'activitat escolar i, per tant, requereixen estratègies metodològiques i organitzatives prou diferenciades de les de l'aula ordinària, realitzar activitats més funcionals que mantinguin la motivació de l'alumnat per a l'assoliment de les competències bàsiques. La peculiaritat d'aquest centre marcarà les línies específiques que caldrà desenvolupar per tal d'atendre l'alumnat. Els alumnes que participen en el Programa PMAR i d'altres programes similars segueixen algunes matèries seguint el currículum ordinari i altres les imparteixen a partir de la realització de diferents projectes la qual cosa, permet treballar continguts de forma més funcional i pràctica. Els programes s'emmarquen en tres grans àmbits: un àmbit de caràcter lingüístic i social; un àmbit científic i tecnològic; i un àmbit pràctic, que es poden desenvolupar també, agrupant-los mitjançant projectes interdisciplinaris. Dins de les activitats d'àmbit pràctic i d'expressió física es poden incloure i normalment s'inclouen tallers d'hort i de jardineria on es realitzen tasques de manteniment i renovació a les zones enjardinades del centre i la creació d'espais de cultiu.

Les activitats dels diferents àmbits i assignatures dels àmbits científicotècnic i pràctic es relacionaràn amb el treball a l'hort per tal de assolir un aprenentatge molt més significatiu.

▮

Podríem marcar com a fet de gran importància el treball d'aquests programes pel bon funcionament de l'espai d'hort en el dia a dia i pel futur d'aquests en benefici de tot el centre. Aquest fet es podria marcar com un punt clau per assolir l'èxit.

▮

▮ Tractarem que les mateixes activitats d'aprenentatge que realitzen els alumnes ens serveixin com a activitats d'avaluació, sense necessitat d'esperar a realitzar una prova tipus examen per a avaluar aprenentatges que es poden valorar d'una altra manera.

▮ **Avaluació global:** l'avaluació ha d'atendre tots els processos de pensament complex de l'estudiant, la maduració dels seus esquemes conceptuals, el desenvolupament de les seves capacitats procedimentals i l'adquisició d'actituds, normes i valors. L'avaluació també ha de tenir en compte la programació de l'activitat docent, la metodologia emprada a l'aula i les actituds del professorat en relació amb l'alumnat.

▣ **Avaluació coherent amb la programació:** és necessària una correspondència entre les activitats d'avaluació i les activitats d'ensenyament-aprenentatge. Els controls o proves puntuals, quan es realitzin, giraran fonamentalment entorn dels aprenentatges bàsics i inclouran activitats semblants a les realitzades a classe.

▣ Els elements dels continguts a tenir en compte a l'hora d'avaluar seran especialment les actituds i procediments (el saber fer i saber ser...) que es prioritzaran davant els conceptes (El saber). Dintre de les actituds es tendrà en compte:

- La **constància** en el **treball**
- La **col·laboració** i el **respecte** a professors, companys, personal no docent, instal·lacions i material.
- L'**assistència** regular i **puntual** a classe.
- L'**aprofitament** del temps a cada una de les sessions, tant en el grup reduït com en el general.
- La participació i implicació en les tasques de les diverses matèries.
- La capacitat de desenvolupar treballs tant individuals com en grup.
- Atenció a classe, laboratori o altres activitats proposades.
- Complir les dates de lliurament de treballs.
- Respectar els torns de paraula.
- Aprofitament de les sortides extraescolars.
- El comportament, la bona actitud, la constància i la resposta a la motivació abans esmentades són les nostres prioritats, encara que també es valoraran els treballs i proves específiques a realitzar en cada àmbit per avaluar el rendiment del nostre alumnat.

Instruments i moments d'avaluació

Utilitzarem diferents instruments i moments d'avaluació perquè la qualificació no sigui el resultat d'una única prova, instrument o moment puntual, d'aquesta manera es vol donar a l'alumne més oportunitats per a aprendre i així detectar les possibles dificultats per a saber el tipus d'ajudes que se li poden proporcionar.

1-Observació sistemàtica:

- ▣ Observació i control constant del treball realitzat a casa i a l'aula i a l'hort.
- ▣ Revisió dels quaderns de les diverses matèries.
- ▣ Es durà a terme mitjançant un Registre personal per cada un dels alumnes al quadern del professorat.

2-Analitzar les produccions de l'alumnat:

- ▣ Quadern de classe: valorant la presentació, ordre, continguts...
- ▣ Agenda de classe.
- ▣ Resums : llibres de lectures, textos, articles...
- ▣ Activitats de classe i de laboratori (problemes, exercicis, respostes a preguntes, informes de pràctiques etc.).
- ▣ Produccions escrites.
- ▣ Treballs obligatoris.

- Treballs voluntaris.
- Avaluar les exposicions orals dels alumnes
- Debats.
- Posades en comú.
- Exposició de temes
- Entrevistes.

3- Realitzar proves específiques:

- Objectives: controls escrits de cada matèria al final de cada unitat
- Exposició de temes, en grup o individualment.
- Resolució d'exercicis i problemes.
- Autoavaluació

Recuperació

▫ La superació de les avaluacions suspeses es durà a terme de forma individualitzada i diversa, es reforçaran el conjunt d'objectius no assolits i els continguts bàsics.

▫ Es proposen diferents formes de recuperació com:

- Realització de treballs de reforç
- Recopilació dels apunts fets durant el curs
- Revisió i correcció i presentació: de quaderns, activitats i problemes incorrectes
- Resolució d'exercicis, qüestionaris i problemes semblants als treballats a classe
- Revisió de la utilització del quadern d'entrenament
- Realització de lectures ,comentari de llibres, pel·lícules, documentals...
- Realització de proves objectives si la situació ho requereix...

Mínims irrenunciables

Consideram mínims irrenunciables:

- La **constància** en el treball i el **lliurament puntual** de les tasques proposades.
- La **col·laboració** i el **respecte** a professors, companys, personal no docent, instal·lacions i material.
- L'**assistència** regular i **puntual** a classe i a les sortides programades.
- L'**aprofitament** del temps a cada una de les sessions, tant en el grup reduït com en el general.
- Aprofitarem tot allò que oferta Dinàmica Educativa, relacionat amb la nostra programació.

▫ Estarem oberts a tot allò que s'esdevingui dins la nostra comunitat mentre suposi una ampliació de coneixement i un enriquiment acadèmic i personal dels nostres alumnes.

Es faran servir rúbriques dissenyades pels professors perquè els alumnes sàpiguen en cada moment que qualsevol contingut del currículum pot ser avaluat i transformat de forma quantitativa.

La **metodologia** utilitzada en aquest programa serà activa i aplicada a la realitat diària. Tot allò que es fa dins classe procurarem que serveixi per a la vida, que no es faci res perquè sí o perquè ho diu el programa sinó perquè ens pot servir per resoldre problemes reals o per gaudir d'allò que la cultura i l'art ens proporciona. En definitiva es farà un aprenentatge significatiu que permeti anar amb més facilitat i felicitat per la vida.

No oblidem que l'alumnat de PMAR, abans de resoldre qüestions de currículums, en molts casos ha de menester intervencions a nivell emocional, social i personal. Aquestes qüestions han estat, són i seran prioritàries com a acord de Departament d'Orientació. Sense haver resolt un problema d'autoestima, posem per cas, és impossible resoldre'n un de morfològic.

L'aprenentatge no sols implica un coneixement, és a dir, un domini d'una sèrie de conceptes i mètodes propis d'una disciplina, sinó també un saber fer, és a dir, una finalitat pragmàtica: conèixer per tal d'actuar autònomament, racional i emocional. D'aquí que tot aprenentatge vagi acompanyat també de l'adquisició d'unes actituds i valors.

Amb aquest enfocament metodològic, les **assignatures** estan distribuïdes per àmbits d'aprenentatge; Àmbit socio-lingüístic, Àmbit científic-matemàtic, Àmbit pràctic, Educació física, Anglès, Valors ètics/religió.

3.3.1.3. Programa de reforç de l'aprenentatge per a quart d'ESO (PRAQ) (Veure annex 1)

Definició, finalitat i destinataris del programa

El programa de reforç de l'aprenentatge per al quart curs de l'educació secundària obligatòria (d'ara endavant, PRAQ) es concep com una mesura de caràcter organitzatiu extraordinària per a l'atenció a la diversitat i la inclusió educativa adreçada preferentment als alumnes que han cursat un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR).

La finalitat del programa és facilitar el progrés acadèmic i l'èxit escolar dels alumnes de quart d'ESO que, pel fet de presentar dificultats rellevants d'aprenentatge no degudes a manca d'estudi o d'esforç, prèviament hagin cursat un PMAR a tercer d'ESO, amb l'objectiu que puguin obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Sens perjudici de la preferència que han de tenir els alumnes assenyalats en el punt anterior, el programa es pot adreçar, igualment, als alumnes de quart d'ESO que, encara que no hagin cursat prèviament un PMAR, mostrin interès per l'estudi i bona actitud per a la feina i presentin, a criteri de l'equip docent, característiques que facin aconsellable que s'incorporin al PRAQ a fi que tinguin més possibilitats d'obtenir el títol d'educació secundària obligatòria.

Configuració i estructura del programa

El PRAQ s'ha de desenvolupar, quant a criteris pedagògics, metodologia, programació didàctica, organització de recursos i criteris i procediments d'avaluació, de manera que contribueixi al desenvolupament de les competències clau i a la consecució dels objectius de l'etapa de forma activa, afavorint el treball globalitzat i per projectes i la resolució de problemes.

Cada grup del PRAQ ha d'estar format per un mínim de deu alumnes i un màxim de quinze. La Direcció General de

Planificació, Ordenació i Centres, amb l'informe favorable del Departament d'Inspecció Educativa, pot autoritzar la flexibilització d'aquests límits si això no compromet la finalitat del programa.

Els alumnes inclosos dins el PRAQ:

- Han d'estar adscrits a un grup ordinari de referència de quart d'ESO.
- Han de formalitzar la matrícula en l'opció d'ensenyaments aplicats.
- Han de cursar en el grup específic del PRAQ, com a mínim, les matèries de Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats, Llengua castellana i literatura, Llengua catalana i literatura i Primera llengua estrangera i les matèries que el centre hagi establert en el disseny del PRAQ, llevat de les matèries d'Educació física i Religió o Valors ètics.

L'hora de tutoria ha de ser específica del programa i el tutor ha de ser nomenat entre els professors que imparteixin les matèries que els alumnes cursen en el grup específic.

Avaluació dels alumnes i del programa

- L'avaluació dels alumnes que participin en aquest programa s'ha d'ajustar al que s'estableixi amb caràcter general per a l'etapa de l'educació secundària obligatòria; en particular, als criteris d'avaluació que s'apliquin al quart curs d'aquesta etapa.
- L'avaluació del programa ha de ser interna i externa:
 - En la memòria anual de la programació general anual, dins l'apartat de seguiment i avaluació anual del pla d'atenció a la diversitat, s'ha de dedicar un apartat específic al PRAQ, en el qual s'han de recollir els resultats acadèmics dels alumnes que hi han participat i les conclusions dels òrgans col·legiats del centre sobre el progrés dels alumnes i el funcionament del programa.
 - El Departament d'Inspecció Educativa, en l'àmbit de les seves competències, ha de supervisar el desenvolupament del PRAQ, ha de dur a terme l'avaluació externa dels resultats i ha de proposar al centre que revisi el programa, en el cas que sigui necessari.
- El Departament d'Inspecció Educativa ha d'elaborar un informe d'avaluació del PRAQ de cada centre al final de cada curs escolar, que ha d'elevat a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i en el qual ha de proposar que el programa continuï o no.

3.3.1.4. Programa Alter

En el moment de realitzar aquest document estam pendents del vist i plau de la Direcció General de Menors i Família i d'Inspecció Educativa d'un alumne del programa ALTER de 2n d'ESO. L'atenció d'aquest alumne està dissenyada perquè realitzi 6 hores de formació a l'IES, dos de les quals seran dutes a terme per l'educadora responsable del programa. La resta d'hores, estaran destinades a les matèries instrumentals, que seran cursades dins del seu grup ordinari amb el suport de l'especialista PT que realitzarà les adaptacions curriculars oportunes. La tutoria d'aquest alumne serà assumida per l'orientadora. No obstant això, al llarg del curs, és probable que es sol·liciti la participació del programa d'altres alumnes, participació que sempre estarà condicionada a la disponibilitat de places dins del programa.

3.3.1.5 Programa FPB

Al Centre comptam amb dos cursos de FPB en la modalitat de Serveis Administratius.

La professora que imparteix el mòdul de Ciències Aplicades a FPB II és membre del nostre Departament i també assumeix la Caporalia d'Estudis de 2n i 3r d'ESO.

L'objectiu prioritari del programa de FPB serà dirigir als alumnes a l'assoliment de les competències bàsiques necessàries per a poder treure el Graduat Escolar o bé l'accés als Cicles Formatius de Grau Mitjà. La seva programació específica s'inclou dins la programació dels Cicles formatius.

3.3.1.6. Unitat Específica Educativa de Centre Ordinari (UEECO). (veure annex 2)

DESTINATARIS:

Les UEECO constitueixen una resposta educativa específica per a alumnes que presenten necessitats educatives especials de caràcter greu i permanent que no poden ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat. Concretament estan adreçades a alumnes que presenten necessitats educatives especials associades a discapacitat intel·lectual moderada amb trastorn de personalitat o sense, a trastorns greus del desenvolupament i de l'espectre autista, a discapacitat motriu severa, o a pluridiscapacitats.

CARACTERÍSTIQUES I DESCRIPCIÓ DE LA MESURA:

Aquestes aules ofereixen un entorn específic —dins un centre educatiu ordinari, públic o sostingut amb fons públics—, que ha de permetre a l'alumne assolir el màxim desenvolupament de les seves capacitats i habilitats, amb una programació individualitzada adaptada a les seves necessitats educatives especials, una metodologia i estratègies d'ensenyament i aprenentatge adaptades a les seves característiques, i una estructuració de l'espai i el temps que respecti el seu desenvolupament personal i social. Els alumnes matriculats en aquesta unitat requereixen uns suports extensos i amples.

Les aules UEECO conformen una unitat educativa més del centre ordinari, per tant l'alumne matriculat en aquesta unitat té els mateixos drets i deures que la resta d'alumnes.

Seguint l'article 28 del Decret 39/2011, es tracta d'alumnes que "han de menester suports molt individualitzats i específics, així com adaptacions curriculars significatives en pràcticament totes les àrees curriculars, i estratègies educatives molt diferenciades de la resta d'alumnes".

La ràtio d'aquestes aules és de set alumnes, seguint l'article 28.2 del Decret 39/2011.

CONSIDERACIONS SOBRES LES ADAPTACIONS CURRICULARS EN LA MODALITAT D'AULA UEECO:

1. D'acord amb l'article 31 del Decret 39/2011 "l'adaptació curricular de la unitat educativa específica s'ha d'incloure en la concreció curricular del centre i ha de compartir els objectius d'atenció a la diversitat prevists en el projecte educatiu del centre. Els referents són els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques establertes en els currículums de les etapes d'educació infantil, de l'etapa d'educació primària i de l'etapa d'educació secundària obligatòria".
2. L'adaptació curricular de l'aula ha de preveure les característiques individuals dels alumnes que s'hi troben matriculats, a la vegada que cada alumne ha de comptar amb una programació ajustada a les seves capacitats i necessitats.
3. Aquesta adaptació ha de preveure el grup de referència de cada alumne i les àrees o matèries que cursarà amb aquest grup. Per aconseguir aquesta participació l'equip directiu ha de promoure espais de coordinació i col·laboració

entre tots els professionals del centre, els quals han de programar conjuntament aquestes àrees o matèries, així com les activitats conjuntes que el centre organitza per a tots els grups.

4. Dins cada grup de referència s'han d'establir mesures perquè l'alumne que està adscrit a l'aula UEECO pugui participar de manera activa a les àrees o matèries o a les activitats programades.

5. La diversitat present a les UEECO de les Illes Balears permet que es pugui aplicar una proposta curricular estructurada en competències bàsiques, en habilitats adaptatives bàsiques o en àmbits de desenvolupament adaptada a les necessitats de cada aula i/o alumne.

6. En tot cas, l'equip directiu i els serveis d'orientació educativa han de vetllar per la participació de tot el professorat del centre a la unitat educativa específica i perquè els alumnes matriculats gaudeixin de tots els serveis, activitats i recursos en les mateixes condicions que la resta dels alumnes del centre.

3-3-2 Coordinacions amb serveis externs: Serveis Socials, EOEPs, Centres Primària i altres serveis del sector

Les relacions amb els centres de Serveis Socials estan regulades a través d'un protocol de col·laboració signat per Serveis Socials/Conselleria d'Educació, el protocol té l'objectiu de prevenir l'absentisme escolar per part de la Conselleria i, per part de serveis socials, l'objectiu de prevenir els casos de risc d'exclusió social.

Aquesta col·laboració segueix els objectius d'adaptar el procés educatiu a les necessitats de l'alumnat i d'aconseguir una educació global i comprensiva de tot l'alumnat. S'inclou dins els Pla d'Acció Tutorial i Pla d'Orientació. Les relacions amb el centre de Serveis Socials són mensuals amb els SS Socials de la zona de Mestral i es procura donar resposta a les necessitats dels alumnes amb necessitats socials i mobilitzar recursos de les famílies. Hem de destacar, que com a conseqüència del nombre elevat d'alumnat que prové derivat per escolarització, tenim un percentatge elevat d'alumnat que no pertany als serveis socials de zona. De fet, segons les estadístiques de serveis socials, el nostre centre, és un dels principals centres de Palma que més coordinacions ha d'establir amb diferents serveis socials de zona. Tant en un cas com en un altre, es treballa en equip per part de l'IES i es fan coordinacions en xarxa amb els professionals corresponents del Centres de Serveis Socials de les diferents zones quan es fa necessari .

Les institucions amb les que es mantenen coordinacions habituals són:

- Serveis Socials
- Consulta Jove
- La Policia Municipal (Policia Tutor)
- El Servei de Salut Mental Infanto Juvenil
- La Direcció General de Menors
- PAC de la zona (centre de salut Son Pizà)
- CIM i Serveis de l'Ajuntament per oferta formativa complementària.
- Grec i treballadora social de Son Roca
- Projecte Naüm
- UIB: Servei Informació, Direcció de l'Estratègia de Comunicació i Promoció Institucional, Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials
- Cal fer menció especialment a la creació d'un Seminari de Zona per a la coordinació amb els centres de Primària per acurar el pas de Primària a Secundària: es realitzaran les coordinacions amb els orientadors i PTSCs de les escoles adscrites: CEIP Marià Aguiló i els EOEPs, que en la nostra zona corresponen als Equips de Palma 2 (cara al traspàs d'informació i reunions preceptives segons instruccions)

4- OBJECTIUS GENERALS DEL DEPARTAMENT

Els objectius generals proposats per enguany estan emmarcats dins la normativa vigent i, en la valoració del nivell d'assoliment d'objectius, en l'avaluació del funcionament del DO i en les propostes de millora reflectides en la memòria del curs passat.

1.- Assumir les funcions encomanades als components del Departament d'Orientació, segons la normativa vigent.

2- Assumir les tasques marcades al Pla d'atenció a la Diversitat del nostre Centre, proposant mesures per a optimitzar els recursos, fent les adaptacions pertinents a les noves realitats i necessitats manifestades pels nostres alumnes.

3- Afavorir el desenvolupament i cohesió dels programes que atenen l'alumnat amb necessitats específiques de suport, optimitzant els recursos al nostre abast.

4- Col·laborar amb el professorat per prevenir i detectar dificultats d'aprenentatge i determinar les intervencions específiques de suport en l'aplicació de les mesures d'atenció a la diversitat.

5- Treballar conjuntament amb els Departaments didàctics en la concreció del currículum dins la tasca d'adequació als nous referents curriculars i el tractament de les competències bàsiques .

6.- Assessorar als departaments didàctics en l'adaptació dels currículums pels alumnes amb NEE i pels alumnes que necessitin Adaptacions Curriculars.

7-Atendre les demandes d'assessorament i dur a terme l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat, si és pertinent, i emetre (si cal) el corresponent dictamen, informe psicopedagògic i proposta d'escolarització o accés a un programa.

8- Col·laborar amb els diferents Serveis Externs en la detecció i seguiment de l'alumnat amb situació de risc social i en les mesures de prevenció i control de l'absentisme.

9-Assessorar en el procés de presa de decisions vocacionals dels diferents itineraris formatius i de preparació per a la vida activa.

10- Treballar la bona convivència i el bon clima d'acord amb les directrius del Pla de Convivència del Centre.

11- Potenciar les relacions entre els diferents integrants de la comunitat educativa i l'entorn.

12- Col·laborar en la revista i en els diferents projectes del centre.

13 Assumir les tasques que provinguin de la implementació del Pla de Qualitat del Centre.

14.Organitzar i revisar, amb criteris, funcionalitat i eficiència, la documentació del Departament cara al Pla de Qualitat.

15. Participar activament en el projecte Pas de Primària -Secundària conjuntament amb els centres de la Zona.

16. Establir una bona coordinació dins el propi departament, així com amb els altres departaments i l'equip directiu. Això es durà a terme mitjançant les reunions setmanals, les reunions d'equips docents i també per via electrònica.

5-PLA ANUAL D'ACTIVITATS A DESENVOLUPAR PER ÀMBITS D'INTERVENCIÓ

5-1 SUPORT AL PROCÉS D'ENSENYAMENT APRENTATGE

Objectius	Activitats	Competencia	Temporització	Avaluació
1- Proposar mesures organitzatives amb criteris pedagògics per a optimitzar la tasca de suport	-Revisió dels programes del Departament . -Presentació de la proposta organitzativa dels diferents programes	<u>Proposta :</u> Equip de Suport, professors especialistes i Orientadora <u>Aprovació:</u> Equip Directiu /CCP	Abans de l'inici de l'activitat lectiva	- Revisió al llarg del curs . -Valoració memòria final
2-Donar resposta a les necessitats específiques i especials que presenta una part de l'alumnat assumint la nostra tasca educativa	-Elaboració de informes preceptius dels programes i d'informació als Equips Docents . -Col·laborar amb el professorat en l'elaboració de les adaptacions curriculars preceptives. -Donar suport docent al alumnat amb NESE -Desenvolupar els diferents programes de mesures d'atenció a la diversitat (PMAR, NEE, NESE i FPB. UEECO)	- Professors /es de suport (PT) - Orientadora - Professat d'Àmbit - Tutors	- Octubre - Primer Trimestre - Al llarg del curs	- Revisió al llarg del curs . -Valoració memòria final
3- Col·laborar i participar en els diferents orguens i els projectes de centre a fi d'anar acurant la nostra tasca educativa	-Assessorament i participació en la CCP -Participar activament en les reunions del DO -Realitzar reunions	- Membres del DO - Orientadora - Equip Directiu	-Al llarg del curs	- Actes reunions DO - Actes CCP - Valoració memòria final

	periòdiques de coordinació amb ED			
4-Dur a terme l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat que sigui necessari i emetre, si cal, el corresponent dictamen, informe psicopedagògic i proposta d'escolarització més adequada: Programes de NESE, NEE, PMAR i FPB.	-Entrevista tutoria -Entrevista família. -Observació i entrevista amb l'alumne (per part de l'orientadora, PT i altres especialistes) -Aplicació proves psicopedagògiques. -Coordinació Serveis Externs. -Fer dictamen, informe psicopedagògic i actualitzar butlleta d'estat i dades GESTIB	- Equip educatiu. - Tutor/a -Professorat Suport - Orientadora	Al llarg del curs	- Nombre de demandes rebudes - Nombre de demandes ateses - Tipologia de la demanda - Altres demandes - Volum d'informes redactats.
5-Col.laborar en la detecció i seguiment d'alumnat amb situació de desavantatge socio-familiar.	-Entrevista tutoria -Entrevista família -Entrevista Alumnes -Coordinacions periòdiques amb serveis externs .	- Tutor/a - Prof. Suport - Orientadora - Serveis Externs	Al llarg del curs	- Nombre de demandes amb alumnat amb risc i/o dificultat social. - Nombre de demandes per problemàtica d'absentisme escolar. □

5-2 SUPORT AL PLA D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL .

Objectius	Activitats	Competència	Temporització	Avaluació
1-Treballar el Pla d'Orientació coordinat amb els Projectes institucionals i amb els plantejaments del PCC del Centre.	-Col.laborar en la CCP en el POAP -Col.laborar en la realització del consell orientador a fi d'etapa -Assessorar a la CCP	- Orientadora - DO - Departaments Didàctics	Al llarg del curs	Revisió del Pla

	sobre plantejaments curriculars i matèries optatives			
2-Assessorar als nostres alumnes i les seves famílies en la presa de decisions respecte al seu itinerari formatiu	<ul style="list-style-type: none"> - Assessorar a les tutories en tasques de autoanàlisi i exploració individual en la presa de decisions . - Xerrades món laboral i món educatiu. -Entrevistes personals i atenció als pares dels alumnes que ho requereixin -Realitzar l'orientació als alumnes amb NEE els informes de derivació pertinent 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutors/es - Orientadora 	2n i 3r trimestre	Valoració en la memòria final .

5-3 SUPORT AL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Objectius	Activitats	Competència	Temporització	Avaluació
1-Oferir assessorament material i professional als tutors /es, així com a tècniques i instruments necessaris per al desenvolupament de l'acció tutorial	Elaboració de material i assessorament referent a les tècniques i dinàmiques de les activitats de tutoria .	<ul style="list-style-type: none"> - Orientadora - DO - Tutors /es 	Al llarg del curs	Revisió del Pla
2-Treballar la bona convivència i el bon clima d'acord amb les directrius del Pla de Convivència del Centre.	<ul style="list-style-type: none"> - Participar en les reunions de la comissió de convivència . -Intervenir en mesures de resolució de conflictes 	<ul style="list-style-type: none"> -Comissió de convivència - Tutors/es - Orientadora 	Al llarg del curs	Valoració en la memòria final .
3- Acurar les mesures i	Col·laborar en la revisió de les actuacions d'acollida	<ul style="list-style-type: none"> - Tutors /es 	Primera acollida a principi de curs i a la	Valoració en la

el Pla d'acollida dels nous alumnes	dels nous alumnes a la seva arribada al centre (a principi de curs i a la llarg del curs)	- E. D - DO	llarg del curs al la arribada de nous alumnes .	Memòria final
4-Col·laborar en dur a terme el Consell Orientador	Assessorar als tutors/es en la realització del Consell Orientador	- Tutors/es - Orientadora	Consell orientador a final 2n trimestre	Valoració en la Memòria final
5-Treballar la tutoria personalitzada i el seguiment individual a alumnes amb unes especials circumstàncies personals.	- Assessoraments individuals - Reunions de Seguiment - Assessorament a famílies .	- Tutors/es - Orientadora	Al llarg del curs	Valoració en la memòria final
6- Col·laborar i participar en les intervencions dins l'àmbit escolar	Assistència i participació activa en les reunions RED i de Tutors/es	- Tutors/es - Orientadora	Al llarg del curs	Valoració en la memòria final

6-AVALUACIÓ DE PROGRAMES I DEL PLA DEL DEPARTAMENT

Es valorarà al llarg del curs el grau d'assoliment dels objectius generals i els objectius per àmbits de treball. Dita avaluació es reflectirà en la memòria de fi de curs.

Aspectes als que es prestarà especial atenció seran:

- el funcionament global del DO
- les relacions entre els membres del DO
- la comunicació amb l'Equip Directiu i altres estaments institucionals
- la coordinació entre els tutors i els professionals de suport
- la influència de les propostes del DO en el funcionament general del centre.

7. APROVACIÓ DEL DOCUMENT

Aquest Pla d'Actuació va ser aprovat pel departament el dia 10 d'octubre del 2018

La cap de departament: Aida Bonnín Llofriu

ANNEX 1

▯ 3.3.1.3. Programa de reforç de l'aprenentatge per a quart d'ESO (PRAQ)

PROGRAMACIÓ ÀMBIT LINGÜÍSTIC I SOCIAL

Objectius generals

Els objectius de PRAQ de l'àmbit lingüístic i social tenen com a referent els objectius generals de 4t d'ESO. Es diferencien a partir dels objectius de les àrees que s'integren a l'àmbit: Llengua i Literatura Catalana i Castellana i Ciències Socials(Història). S'han agafat com a punt de referència les capacitats de producció i comprensió de textos orals i escrits i la utilització de la llengua per a la construcció del coneixement i comprensió de la realitat social del món on vivim.

Aquests objectius constitueixen el punt de referència necessari per establir els continguts i els criteris d'avaluació i promoció del alumnes que segueixen un programa de Diversificació Curricular.

Es pretén que l'alumnat desenvolupi les següents capacitats:

1. Fer bon ús del llenguatge com a mitjà per fixar i desenvolupar el seu pensament i a la inversa.

2. Comprendre i expressar-se oralment i per escrit en llengua catalana i castellana, amb coherència i correcció, amb adequació al tipus de missatge, atenció als diferents registres de la llengua i amb aptitud per satisfer les necessitats comunicatives pròpies (escolars i socials).

3. Dominar i utilitzar la normativa gramatical i la reflexió lingüística (sols els conceptes bàsics) en benefici d'una plena comunicació i com a mitjà de referència en l'aprenentatge d'altres llengües.

4. Comprendre i produir amb correcció diversos tipus de missatges orals i escrits tot aplicant-hi tècniques d'anàlisi i d'expressió apreses.
Donades les dificultats d'aprenentatge de l'alumnat dels grups de diversificació curricular, el grau d'assoliment d'aquests objectius podrà ser variable.
5. Utilitzar amb autonomia la lectura i l'escriptura com a maneres de comunicació, com a fonts d'enriquiment cultural, de desenvolupament del sentit estètic, de plaer i de projecció personal.
6. Analitzar, comentar i produir textos literaris orals i escrits des de perspectives creatives i crítiques i entendre la literatura com un mitjà d'arrelament participatiu en la cultura pròpia i de relació amb altres pobles.
7. Valorar que el domini del llenguatge afavoreix l'assimilació i producció de coneixements propis de l'àrea i d'altres àrees,
L'expressió de fets i situacions reals i imaginats i l'ordenació i planificació de l'activitat pròpia i d'altres.
8. Identificar i valorar els mitjans de comunicació social com a grans productors de missatges verbals i no verbals .
Interpretar-ne el contingut amb sentit crític.
9. Analitzar i jutjar críticament els diferents usos socials de les llengües, tot evitant els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis (classistes, racistes, sexistes, etc.), mitjançant el reconeixement del contingut ideològic del llenguatge.
10. Obtenir i seleccionar informació i tractar-la de forma autònoma i crítica.
11. Desenvolupar activitats de forma equilibrada i autònoma.
12. Relacionar-se i participar en activitats de grup.(Tant pel que fa al propi grup, com pel que fa al grup de referència)
13. Elaborar estratègies d'identificació i resolució de problemes mitjançant procediments intuïtius i de raonament lògic.
14. Desenvolupar actituds de respecte cap a tots els pobles i cultures.
15. Conèixer les creences, activitats i valors bàsics de la nostra tradició i patrimoni cultural; valorar-los críticament i triar les opcions que millor afavoreixin el propi desenvolupament com a persones.

Objectius específics de l'àrea de ciències socials.

1. Aconseguir l'alumne entengui que l'estudi de la història respon a la idea de no repetir errors anteriors
2. Prendre consciència dels greus problemes de la terra: degradació del medi ambiental, sobreexplotació de recursos...
3. Analitzar mecanismes i valors que regeixen el funcionament de les societats.
4. Distingir les etapes de la monarquia a l'Estat Modern.
5. Comprendre la importància de la burgesia en el nou sistema.
6. Analitzar el procés nacionalista com a causa de l'expansió colonial.
7. Discernir els diferents canvis que es produeixen al llarg dels segles

Objectius específics de les àrees de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura.1

Mantenir l'atenció i concentració en una exposició oral adequada al nivell maduratiu, capacitat i interessos dels alumnes.

Comprendre diferents tipus de missatges orals i escrits i audiovisuals adequats al nivell.

Comprendre, després d'escoltar una lectura en veu alta, qualsevol text adequat al seu nivell maduratiu.

Habituar-se a l'ús del català dins l'àmbit escolar.

Expressar-se oralment (tant a nivell privat com en un col·lectiu) amb fluïdesa, claredat, concisió i expressivitat.

Participar activament i ser capaç d'explicar les idees pròpies a les diferents formes de comunicació oral, segons les tècniques pròpies de cada una, i tenint en compte: escoltar sense interrompre, respectar les opinions dels altres,

intervenir sense fugir del tema.

Exposar oralment idees, temes, fets, descripcions, resums... adequats al nivell, aconseguint un bon domini de la veu i la pronúncia, l'articulació i el ritme, amb coherència, claredat i desinhibició.

Escenificar breus textos teatrals i dramatitzar situacions de la vida quotidiana amb especial atenció al contingut i a la forma.

Resumir oralment i per escrit un missatge, exposant les idees principals i secundàries, ordenant-les lògicament i expressant-ne l'opinió pròpia.

Evitar barbarismes fonològics, morfosintàctics i lèxics.

Llegir en veu alta un text adequat al seu nivell amb fluïdesa i expressivitat, tenint en compte la pronúncia, l'accentuació, l'entonació, les pauses i el to, propis de la llengua.

Convertir un enunciat oral en escrit.

Distingir els diferents tipus de textos segons el nivell del llenguatge: col·loquial, estàndard, culte i científic.

Exposar per escrit temes, idees fets, resums... adequats al nivell, amb coherència a través de textos de la vida quotidiana, científics i literaris.

Expressar-se per escrit atenent especialment aspectes formals.

Utilitzar les diferents tècniques de la llengua escrita per expressar idees, sentiments o coneixements de forma personal i creativa, fent servir els recursos literaris i expressius bàsics propis de la llengua.

Utilitzar les diferents tècniques de treball i estudi.

Conèixer les tècniques elementals del comentari de text.

Fer servir un vocabulari adequat al discurs.

Adquirir l'hàbit lector i utilitzar-lo amb autonomia com a font de coneixement, de plaer i de projecció personal.

Llegir i fer ressenyes de textos literaris diversos.

Conèixer i utilitzar les tècniques lingüístiques elementals dels mitjans de comunicació orals, escrits i audiovisuals.

Integrar informacions escrites procedents de textos diversos referits a un mateix tema, individualment i en grup.

Reconèixer la varietat funcional o registre literari.

Conèixer i distingir els tres grans gèneres literaris.

Adquirir el gust per la lectura com a font de cultura i esbarjo.

Familiaritzar-se amb alguns dels autors i obres més representatius de la literatura catalana i castellana amb adequació al seu nivell, capacitat i interessos.

Conèixer i analitzar el context històric i cultural d'algunes obres literàries.

Valorar les manifestacions literàries populars com a components de la història i cultura pròpies.

Ampliar el vocabulari passiu mitjançant la lectura (contextualització), ús dels diferents tipus de diccionaris, consultes,

etc. i convertir-lo gradualment en actiu.
Utilitzar el diccionari distingint-ne els diferents tipus.
Reconèixer les diferents parts d'un article de diccionari.
Distingir el significat general d'un mot del significat contextual. Conèixer les diferents maneres de definir un terme.
Redactar definicions coherents.
Conèixer, interpretar i utilitzar les locucions, frases fetes i refranys d'ús corrent.
Conèixer les relacions entre mots d'ús corrent, segons el significat: sinonímia, antonímia, polisèmia, sentit figurat i analogia.

Conèixer alguns dels mecanismes de la formació de les paraules, per tal d'enriquir el lèxic personal: derivació, composició, famílies de mots, préstecs, camps semàntics, camps lèxics, associatius...

Reconèixer el nivell de llenguatge d'un text a partir de les formes lèxiques.
Expressar-se oralment i per escrit amb precisió, evitant mots genèrics, préstecs innecessaris i interferències de significat amb altres llengües.

Incloure algunes normes morfosintàctiques senzilles a partir de l'observació de constants de diversos textos i formular aquestes normes per perfeccionar l'expressió escrita.

Conèixer la possibilitat de diversos tipus d'oracions segons l'entonació; relacionar-los amb la puntuació.

Reconèixer el verb com a nucli del sintagma verbal i conèixer-ne la morfologia dels verbs i temps més freqüents.

Conèixer l'existència de les diferents categories gramaticals.

Distingir entre llengua i dialecte.

Acostumar-se a l'ús oral del català en situacions informals i a l'ús escrit en àmbits no habituals i en mitjans de comunicació.

Adquirir consciència i actituds lingüístiques positives dins i fora de l'escola.

Adquirir consciència de pertànyer a una comunitat social i històrica amb llengua pròpia.

EL PERIÒDIC.

Adquirir, a través de la premsa, tota la informació possible sobre el món i les relacions internacionals, tant a nivell polític, com econòmic, demogràfic, social, cultural, etc.

La notícia com a gènere informatiu bàsic. La seva estructura.

Localització de diferents seccions, disposició tipogràfica.

Altres gèneres: el reportatge, la crònica, l'entrevista, l'editorial, l'article d'opinió, la crítica.

Avaluació i recuperació. criteris i procediments.

L'avaluació s'entén com aquell element que intervé per reconduir l'acció, que assegura que l'aprenentatge de l'alumnat és adequat, per així aconseguir els objectius proposats.

En tot moment l'avaluació fa referència no tan sols als objectius proposats sinó també al propi progrés de l'alumnat.

L'avaluació contínua indicarà si qualche alumne/a no progressa adequadament .

L'avaluació es realitzarà segons els objectius d'àmbit i d'àrea i els instruments seran:

- Les proves objectives.

- El quadern de l'alumne (on avaluarem la continuïtat en el treball, la sistematització, l'ordre...), que es considerarà un contingut mínim irrenunciable.

- Les exposicions de temes, avaluant tant el treball en grup com l'exposició individual.

- Els llibres s'utilitzaran com un element dins l'aula per fer resums, comentaris, esquemes. Aquesta capacitat per fer ús de les fonts d'informació també serà objecte d'avaluació.

- S'avaluarà tota activitat duta a terme en petit o gran grup, tant dins l'aula com a l'exterior.

- Per aquells alumnes en els quals s'hagi detectat alguna mancança es confeccionaran activitats complementàries i s'utilitzaran estratègies didàctiques diferents, en la mesura que això sigui possible. Aquestes activitats o exercicis s'han d'adaptar sempre als objectius mínims. Les activitats es podran realitzar o bé a casa, amb el seguiment de la professora, o bé dins la mateixa aula, mentre la resta de l'alumnat treballa en altres activitats d'ampliació o consolidació.

Mínims irrenunciables

Donat que el PRAQ va adreçat a alumnes que presenten greus mancances per a la consecució dels objectius de la secundària obligatòria, quan la professora ho cregui convenient els podrà flexibilitzar. En qualsevol cas, es considerarà un requisit mínim irrenunciable l'assistència regular a classe, l'actitud positiva envers l'àmbit, la realització de les tasques encomanades i l'esforç personal. No es podrà aprovar si no s'han realitzat les tres lectures obligatòries.

Metodologia

La metodologia utilitzada, en tots els casos, serà activa i aplicada a la realitat diària. Tot allò que es fa dins classe procurarem que serveixi per a la vida, que no es faci res perquè sí o perquè ho diu el programa sinó perquè ens pot servir per resoldre problemes reals o per gaudir d'allò que la cultura i l'art ens proporciona. Per, en definitiva esdevenir més humans i més feliços.

L'aprenentatge no sols implica un coneixement, és a dir, un domini d'una sèrie de conceptes i mètodes propis d'una disciplina, sinó també un saber, és a dir, una finalitat pragmàtica: conèixer per tal d'actuar autònomament i racional. D'aquí que tot aprenentatge ve acompanyat també en l'adquisició d'unes actituds i valors, que no s'adquireixen o no es tenen d'una manera independent al coneixement mateix, sinó que es formen amb ell.

En el conjunt d'actituds podem diferenciar aquelles que es refereixen al valor del coneixement mateix d'aquelles altres que impliquen uns valors més amplis. En el primer cas parlem del fet que l'alumne ha d'assumir que tot coneixement és el resultat d'una construcció social sorgida del debat, de la contraposició de postures i, fins i tot, de les relacions socials de poder. Aquesta actitud ha de rebutjar concepcions dogmàtiques i tancades al coneixement. En el segon cas ens referim a aquells valors que s'impliquen també en una concepció de l'ésser humà. La tolerància, el respecte a la diferència, el rebuig de la injustícia, de la marginació social i les desigualtats, la defensa de les llibertats, el rebuig del racisme i la xenofòbia, el sexisme, etc.

L'aprenentatge de les habilitats lingüístic comunicatives no es produeix de manera descontextualitzada, com a tècniques desvinculades de les pràctiques discursives, si més no en relació a l'aprenentatge dels usos socials de la llengua. En l'Àmbit Lingüístic i social les pràctiques verbals que articulen l'aprenentatge de les habilitats lingüístiques estan vinculades amb les accions metodològiques per a la construcció i comunicació de coneixements sobre processos socials (històrics i geogràfics).

Continguts.

Els continguts treballats seran els continguts mínims que apareixen a la programació de 4t d'ESO dels grups de referència, amb les corresponents adaptacions curriculars no significatives.

PROGRAMACIÓ MATEMÀTIQUES

Objectius generals

Millorar la capacitat de pensament reflexiu i incorporar al llenguatge i a les maneres d'argumentació les formes d'expressió i raonament matemàtic, tant en els processos matemàtics o científics com en els diferents àmbits de l'activitat humana, a fi de comunicar-se de manera clara, concisa i precisa.

Aplicar amb facilitat i adequadament les eines matemàtiques adquirides a situacions de la vida diària.

Reconèixer i plantejar situacions susceptibles de ser formulades en termes matemàtics, elaborar i utilitzar diferents estratègies per abordar-les i analitzar-ne els resultats utilitzant els recursos més apropiats.

Detectar els aspectes de la realitat que siguin quantificables i que permetin interpretar-la millor. Utilitzar tècniques de recollida d'informació i procediments de mesura i realitzar l'anàlisi de les dades mitjançant l'ús de diferents classes de nombres i la selecció dels càlculs apropiats a cada situació.

Identificar els elements matemàtics (dades estadístiques, geomètriques, gràfics, càlculs, etc.) presents en els mitjans de comunicació, Internet, publicitat o altres fonts d'informació, en especial de les Illes Balears; analitzar críticament les funcions que exerceixen aquests elements matemàtics i valorar la seva aportació per a una millor comprensió dels missatges.

Identificar les formes planes o espacials que es presenten en la vida diària i analitzar les propietats i les relacions geomètriques que hi ha entre elles; adquirir una sensibilitat progressiva davant la bellesa que generen, al mateix temps que estimulen la creativitat i la imaginació.

Utilitzar de forma adequada els diferents mitjans tecnològics (calculadores, ordinadors, etc.) tant per realitzar càlculs com per cercar, tractar i representar informacions d'índole diversa i també com a ajuda per a l'aprenentatge.

Actuar davant els problemes que es plantegen en la vida quotidiana d'acord amb les maneres pròpies de l'activitat matemàtica, com ara l'exploració sistemàtica d'alternatives, la precisió en el llenguatge, la flexibilitat per modificar el punt de vista o la perseverança en la recerca de solucions.

Elaborar estratègies personals per a l'anàlisi de situacions concretes i la identificació i resolució de problemes, utilitzant diferents recursos i instruments i valorant la conveniència de les estratègies utilitzades en funció de l'anàlisi dels resultats i del seu caràcter exacte o aproximat.

Manifestar una actitud positiva davant la resolució de problemes i mostrar confiança en la pròpia capacitat per enfrontar-s'hi amb èxit; adquirir un nivell d'autoestima adequat, que permeti gaudir dels aspectes creatius, manipulatius, estètics i utilitaris de les matemàtiques.

Integrar els coneixements matemàtics al conjunt de sabers que es van adquirint des de les diferents matèries, de manera que puguin emprar-se de forma creativa, analítica i crítica.

Valorar les matemàtiques com a part integrant de la nostra cultura, tant des d'un punt de vista històric com des de la perspectiva del seu paper en la societat actual; aplicar les competències matemàtiques adquirides per analitzar i valorar fenòmens socials, en especial de les Illes Balears, com la diversitat cultural, el respecte al medi ambient, la salut, el consum, la igualtat entre els sexes o la convivència pacífica.

Continguts

Bloc 1. Continguts comuns

Planificació i utilització de processos de raonament i estratègies de resolució de problemes, com ara l'emissió i justificació d'hipòtesis o la generalització.

Expressió verbal d'argumentacions, relacions quantitatives i espacials i procediments de resolució amb la precisió i

rigor adequats a la situació

Interpretació de missatges que contenguin argumentacions o informacions de caràcter quantitatiu o sobre elements o relacions espacials.

Confiança en les pròpies capacitats per afrontar problemes, comprendre les relacions matemàtiques i prendre decisions a partir d'aquestes relacions.

Perseverança i flexibilitat en la recerca de solucions als problemes i en la millora de les trobades.

Utilització d'eines tecnològiques per facilitar els càlculs de tipus numèric, algebraic o estadístic, les representacions funcionals i la comprensió de propietats geomètriques.

Aplicació de les matemàtiques per analitzar i valorar fenòmens socials i activitats econòmiques de la comunitat de les Illes Balears.

Bloc 2. Nombre

Reconeixement de nombres que no poden expressar-se en forma de fracció: nombres irracionals. Aproximació, arrodoniment i truncament.

Nombres reals. Interval: tipus i significat. Representació de nombres en la recta numèrica.

Potències d'exponent fraccionari.

Interpretació i utilització dels nombres i de les operacions en diferents contextos, elegint la notació i la precisió més adequades en cada cas.

Proporcionalitat simple i composta: resolució de problemes.

Els percentatges en l'economia. Augments i disminucions percentuals.

Percentatges encadenats. Interès simple i compost. Ús del full de càlcul per a l'organització de càlculs associats a la resolució de problemes quotidians i financers.

Bloc 3. Àlgebra

Resolució algebraica i gràfica de sistemes d'equacions lineals.

Resolució de problemes quotidians i d'altres camps de coneixement mitjançant equacions i sistemes.

Resolució d'altres tipus d'equacions mitjançant aproximacions successives amb ajuda dels mitjans tecnològics.

Bloc 4. Geometria

Aplicació de la semblança de triangles i el teorema de Pitàgores per a l'obtenció indirecta de mesures. Resolució de problemes geomètrics freqüents en la vida quotidiana.

Utilització d'altres coneixements geomètrics en la resolució de problemes del món físic: mesura i càlcul de longituds, àrees i volums.

Bloc 5. Funcions i gràfics

Interpretació d'un fenomen de relació funcional descrit mitjançant un enunciat, taula, gràfic o expressió algebraica. Anàlisi de resultats utilitzant el llenguatge matemàtic adequat.

Estudi i utilització d'altres models funcionals no lineals: exponencial i quadràtica. Utilització de tecnologies de la informació per a la seva anàlisi.

La taxa de variació com a mesura de la variació d'una funció en un interval.
Anàlisi de diferents formes de creixement en taules, gràfics i enunciats verbals.

Bloc 6. Estadística i probabilitat

Identificació de les fases i tasques d'un estudi estadístic a partir de situacions concretes properes a l'alumne.

Anàlisi elemental de la representativitat de les mostres estadístiques.

Variable discreta: elaboració i interpretació de taules de freqüències i de gràfics estadístics: gràfics de barres, de sectors, diagrames de caixa i polígons de freqüències. Ús del full de càlcul.

Càlcul i interpretació dels paràmetres de centralització i dispersió per realitzar comparacions i valoracions.

Variable contínua: intervals i marques de classe. Elaboració i interpretació d'histogrames. Ús del full de càlcul.

Atzar i probabilitat. Idea d'experiment aleatori i esdeveniment. Freqüència i probabilitat d'un esdeveniment.

Experiències compostes. Utilització de taules de contingència i diagrames d'arbre per a l'assignació de probabilitats.

Utilització del vocabulari adequat per descriure i quantificar situacions relacionades amb l'atzar.

Avaluació de la Programació i del procés d'ensenyament-aprenentatge

Els docents avaluen tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent, a través dels Estàndards d'Aprenentatge incorporats en la programació docent.

Els Estàndards d'Aprenentatge, considerats com concrecions dels criteris d'avaluació del currículum de cada àrea o matèria, ens permeten definir els resultats d'aprenentatge i concretar el que l'alumnat alumne ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura. Al seu torn, aquests estàndards es valoren a partir dels indicadors dels assoliments, que ens permeten avaluar en quatre nivells els aprenentatges que l'alumnat ha consolidat respecte als objectius marcats en cada estàndard.

Aquest fet permet al docent, al seu torn, avaluar els resultats de les estratègies i mesures educatives que ha adoptat al llarg de la seva pràctica educativa per facilitar que l'alumnat aconseguixi els objectius establerts en cada estàndard d'aprenentatge. L'avaluació tant dels processos d'aprenentatge de l'alumnat com de la pròpia pràctica docent serà continuada. L'avaluació docent tindrà com a objectiu, al seu torn, adaptar les estratègies educatives adoptades al llarg del curs a les necessitats específiques de l'alumnat.

Els Estàndards d'Aprenentatge i, en el seu cas, els indicadors d'assoliments permeten, en aquest sentit, identificar els coneixements, capacitats, competències..., que amb relació a un alumne individual o al conjunt del grup classe han de ser consolidats, i que han de permetre adaptar la pràctica educativa a les necessitats específiques dels alumnes perquè puguin assolir els coneixements establerts en els corresponents Estàndards d'Aprenentatge.

Amb relació a la pràctica docent, els indicadors d'assoliments permeten valorar:

- Si s'està complint amb la planificació: activitats, temps, responsabilitats,...
- Si existeix desviació entre l'objectiu definit i l'acció o accions dissenyades per assolir-lo.
- Si s'estan assolint altres coses diferents a les planificades intencionadament.
- Si s'està progressant en la línia definida en l'objectiu.
- Si els resultats obtinguts generen satisfacció en els implicats

Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent de cada grup d'alumnes celebrarà sessions d'avaluació per valorar tant els aprenentatges de l'alumnat, com els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent.

L'equip docent haurà d'adoptar les mesures ordinàries o extraordinàries més adequades. Aquestes mesures es fixaran en plans de millora de resultats col·lectius o individuals que permetin solucionar les dificultats, en col·laboració amb les famílies i mitjançant recursos de suport educatiu.

Com eina auxiliar per reflexionar i valorar l'activitat docent oferim a continuació una rúbrica de la pràctica docent en què es valoren els següents aspectes:

- Calendarització de les unitats i els continguts. Planificació de les unitats didàctiques al llarg del curs i calendarització dels continguts a abordar en cada unitat.
- Exposició de la informació. Claredat en les explicacions docents, amb una recepció i una interacció adequada amb l'alumnat per comprovar l'assimilació de les informacions transmeses.
- Eficàcia de les activitats i recursos. Elecció i ús adequats de les activitats i recursos emprats per a la consecució dels objectius didàctics i els criteris d'avaluació plantejats.
- Diversitat de recursos. Ús de gran diversitat de recursos i materials, incloent-hi les TIC i l'ús educatiu dels mitjans de comunicació, per fomentar un aprenentatge ampli i una bona motivació de l'alumnat.
- Estratègies de motivació de l'alumnat. Elaboració de propostes que animin a l'alumnat a desenvolupar les seves capacitats en funció dels seus propis interessos i a mantenir l'interès i l'esforç durant el seu aprenentatge.
- Interacció amb l'alumnat. Relació fluida del docent amb l'alumnat afavorint amb això el desenvolupament de les activitats d'aprenentatge.
- Avaluació dels aprenentatges. Avaluació dels continguts i les competències adquirits a través dels Estàndards d'Aprenentatge.

Resultats acadèmics de la matèria. Percentatges d'alumnes que han superat la matèria i que han obtingut nivells d'excel·lència.

Rúbrica d'avaluació

quadern	actitud	treball a classe	proves escrites
20%	20%	20%	40%

Quadern : tenir el quadern amb les activitats complets i correctes.

Actitud; tenir una actitud activa i, receptiva i de superació per l'assignatura.

Treballa a classe: fer les activitats proposades a classe de forma autònoma .

Proves escrites : superes amb un 5 les proves escrites , que tindran un caràcter divers sempre per saber si han assolit el conceptes i continguts de les unitats.

Metodologia

La matemàtica es caracteritza per les múltiples connexions entre els continguts de les diferents branques que la integren. A més, s'ha de tenir en compte que l'aprenentatge real de les persones no és lineal. Per tant, sempre que sigui possible, és adient plantejar situacions que permetin treballar continguts diversos, cosa que contribueix a relacionar significativament coneixements de distints blocs i, fins i tot, d'altres matèries.

Així mateix, és molt important destacar la funcionalitat dels aprenentatges. Es tracta d'emprar els coneixements matemàtics en la resolució de problemes i qüestions quotidianes de l'àmbit personal, social i laboral. En aquests, sorgeix la necessitat de traduir situacions habituals a un llenguatge matemàtic mitjançant nombres, gràfics, taules, etc., realitzar operacions i facilitar la informació que en resulta de manera precisa i clara. A més, les matemàtiques han d'afavorir la interpretació raonada i amb esperit crític d'aquells aspectes de la informació que són analitzables des d'un punt de vista matemàtic, imprescindible per afrontar satisfactòriament situacions en mons com el del consum, la publicitat, la política, l'art, etc. Per tot això, és molt important tant l'estudi dels processos seguits en la resolució dels problemes com la reinterpretació i anàlisi de la solució obtinguda, en el mateix context i amb el mateix llenguatge que el problema plantejat.

Un dels punts claus en la resolució de problemes és l'elecció de contextos adequats a l'entorn proper de l'alumnat. A més, és molt convenient el plantejament de problemes oberts, on no necessàriament hi ha una única solució, o una única via per arribar-hi. Situacions problemàtiques amb diverses solucions, o sense solució, o amb dades no necessàries per obtenir una solució fan enriquir en gran mesura la competència matemàtica alhora que fomenten la contemplació de diversos punts de vista, l'acceptació d'altres opinions, l'actitud crítica, etc. També és necessari introduir gradualment des dels primers cursos situacions problemàtiques no preparades, perquè no sempre surti una solució ideal, com per exemple nombres naturals o arrels quadrades de quadrats perfectes. S'afavoriran, així mateix, activitats on l'alumnat hagi de plantejar situacions problemàtiques. Tot això l'ajudarà a desenvolupar les competències necessàries per abordar situacions reals a la vida quotidiana.

A més, és aconsellable millorar la visió de la resolució de problemes com una aplicació dels continguts apresos i s'ha de complementar amb el plantejament de situacions problemàtiques que estiguin dirigides a la introducció i treball de nous continguts. És a dir, la resolució de problemes es pot fer servir per generar els continguts, a més de treballar l'aplicació d'aquests.

L'observació i la manipulació són un bon camí per poder arribar amb èxit a l'abstracció. Per experimentar i descobrir és necessari complementar l'ús de la pissarra i els llibres de text amb altres materials com, per exemple, els anomenats manipulables. Aquests ajuden no només a entendre millor els conceptes, sinó també a millorar la intuïció, el raonament i la creativitat. Hi ha molts de materials comercialitzats per a l'ensenyament de les matemàtiques: àbacs, reglets, cossos geomètrics, daus, etc. També a la vida diària es poden trobar altres materials igualment útils: xinxetes, capsos de cartró, escuradents, etc.

Una altra funció que poden tenir els materials manipulables és la de potenciar l'autocorrecció per part de l'alumnat. Per exemple, els trencaclosques, a més de presentar les activitats rutinàries d'una manera més agradable, permeten que sigui l'alumne o alumna qui se n'adoni dels errors i pugui anar corregint el seu camí fins arribar a la solució amb èxit.

La calculadora ha esdevingut en els darrers anys una eina fonamental per a l'activitat matemàtica. Avui dia no es pot concebre un ensenyament de les matemàtiques a l'educació secundària sense la presència de la calculadora. Com a eina per a la investigació, es pot emprar a l'aula per refutar o acceptar conjectures. La utilització correcta d'aquesta afavoreix l'autonomia personal de l'alumnat, així com la seva iniciativa. També pot servir com a potenciadora del càlcul mental, tot ajudant a extreure patrons, i estratègies.

La introducció de la calculadora científica s'ha de fer des del primer curs de l'etapa per a una millor comprensió dels conceptes que es treballin, sempre fent-ne un ús intel·ligent, i saber distingir quan és adequat utilitzar-la.

Les eines informàtiques són importants a l'hora d'aprendre matemàtiques. Per una banda, tot el programari dedicat a les matemàtiques, com ara programes de geometria o fulls de càlcul, serveixen per visualitzar les matemàtiques i experimentar-hi. Per una altra banda, la xarxa és una font de recursos inesgotable que pot servir per trobar informació, encara que s'haurà de treballar, igual que a altres matèries, la capacitat per triar la més adient. Totes aquestes eines, presents en el dia a dia de l'alumnat, faran més properes les matemàtiques i afavoriran l'adquisició de les competències bàsiques com ara l'autonomia personal i la d'aprendre a aprendre.

També és aconsellable treballar per una visualització i comprensió dels conceptes matemàtics. Per aconseguir-ho pot ajudar una bona tria de mitjans audiovisuals, com ara vídeos, o projecció d'imatges suggeridores que, comentats per l'alumnat, facin més propera l'activitat matemàtica en el seu món.

La investigació com a metodologia activa habitual pot ser un bon mitjà per assolir gran part de les competències bàsiques. L'alumnat aprendrà d'aquesta manera a cercar informació, llegir-la, seleccionar la que és rellevant, explicar les idees i redactar els raonaments que fa i les conclusions a les quals ha arribat. És necessari desenvolupar les capacitats individuals ajudant l'alumne o alumna a treballar amb autonomia i decisió. A més, la societat actual necessita el treball en equip. Activitats més o menys obertes on cada alumne o alumna tinguin el nivell que tinguin pugui aportar el seu granet d'arena i on tots i totes puguin aprendre de les col·laboracions dels altres. Saber escoltar els altres, opinar, acceptar les opinions dels companys i companyes també s'ha d'aprendre i això es pot fer potenciant el treball en grup dins l'aula. Contrastar les idees amb les dels companys i companyes ajuda a un aprenentatge molt més ric, tant quan es parla dels propis coneixements matemàtics com, encara més, quan es parla del creixement personal i social.

La competència lingüística no es pot deslligar de l'aprenentatge matemàtic. Un dels aspectes més importants que l'alumnat ha d'assolir respecte a aquesta competència és obtenir una bona expressió oral i escrita, i una bona utilització del llenguatge. Són necessaris esforços per verbalitzar conceptes, explicar les idees, redactar per escrit conclusions i raonaments i també realitzar una lectura comprensiva d'enunciats diversos. Per altra banda, la lectura de textos literaris de contingut matemàtic pot ser una eina a utilitzar per comprendre millor els conceptes que es treballen. A més, és del tot aconsellable que l'alumnat conegui i consulti bibliografia matemàtica, més enllà dels llibres de text. Aquesta bibliografia pot ser un bon recurs per poder trobar la informació de manera independent.

Les matemàtiques formen part d'un conjunt de coneixements ampli que la humanitat ha forjat al llarg de segles. És necessari ubicar les matemàtiques en el món de la cultura i això va més enllà de la simple presentació dels continguts. La introducció d'alguns aspectes de la història de les matemàtiques a l'educació secundària

obligatòria ofereix aportacions destacables:

Presentar les matemàtiques com una ciència viva i no com una col·lecció de regles fixes i immutables.

- Enriquir, fonamentar la introducció i justificar la utilitat dels continguts de la matèria.
- Obrir a l'alumnat les finestres que mostren la part humana i vital de la creació científica.
- Descobrir a l'alumnat com es varen plantejar alguns problemes científics, per quines raons es varen abordar, com es varen resoldre i, una vegada resolts, quin panorama varen obrir a les matemàtiques.
- Contextualitzar i relacionar la cultura matemàtica amb la resta de la història de la humanitat.

Proporcionar continguts amens i instructius.

És important destacar que, de manera anàloga a la resolució de problemes, la història de les matemàtiques s'ha de treballar transversalment i evitar, tant com sigui possible, mostrar-la d'una manera aïllada respecte dels altres continguts.

Quant a l'avaluació, a més de les consideracions usuals sobre el seu caràcter continu i les seves modalitats (inicial, formativa i sumativa) i funcions (mesuradora del nivell d'assoliment dels objectius, reorientadora de la planificació del procés d'ensenyament/aprenentatge, etc.), s'ha de prestar atenció a altres qüestions. És convenient tenir present que els continguts sotmesos a les avaluacions són tant els conceptuals com els procedimentals. Per altra banda, l'avaluació no pot consistir únicament en la realització de proves escrites tradicionals, sinó que s'han d'utilitzar també altres metodologies i instruments que possibilitin una avaluació més completa i acurada, i s'ha d'evitar tant com sigui possible l'elaboració de proves que consisteixin majoritàriament en exercicis descontextualitzats o que es resolguin

tan sols amb l'aplicació d'una rutina apresada.

Per realitzar una avaluació inicial en començar un tema nou pot ser adient plantejar una activitat per resoldre conjuntament entre tota la classe on el docent coneixerà el nivell dels seus alumnes en aquell tema. Això li permetrà també construir els nous coneixements a partir dels ja consolidats i, al mateix temps, ajustar millor els objectius i les activitats de la unitat als seus alumnes.

A més, s'ha de tenir en compte que l'alumnat pot percebre que el que ha d'aprendre és allò que el docent avalua i, per tant, s'haurà de considerar com integrar tots aquells aspectes que es consideren importants per a la formació dels alumnes a l'avaluació continua dels processos d'aprenentatge. Finalment, cal destacar la importància d'una bona autoavaluació i coavaluació, tant dels alumnes com dels docents, per millorar la consecució dels objectius establerts.

Un aspecte molt important a considerar en les classes de matemàtiques és el de l'atenció a la diversitat. Els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat exigeixen una atenció individualitzada. La planificació d'una activitat en l'aula ha d'atendre els alumnes que tenen facilitat i aprenen ràpidament i aquells que tenen dificultats, de manera que s'aconsegueixi el desenvolupament de les capacitats individuals de tots i totes en funció de les seves possibilitats. Per això, s'han de diversificar les eines d'avaluació per aconseguir una vertadera avaluació formativa i diversa, tenint en compte els ritmes d'aprenentatge de cada persona.

ANNEX 2

3.3.1.6. Unitat Específica Educativa de Centre Ordinari (UEECO)

1.- JUSTIFICACIÓ:

El pla general anual mostra les intencions educatives que es duran a terme als alumnes de l'aula UEECO durant un curs escolar, en aquest cas durant el curs 2018-2019.

2.- CARACTERÍSTIQUES DE L'AULA :

Aquest curs, és el primer que la Conselleria d'Educació els ha dotat amb places per alumnes amb perfil UEECO. Tot i que encara l'aula pròpiament per fer servir es troba en obres. S'ha establert una classe, dins la primera planta, aquesta és transitòria fins que acabin les obres. Per tant, no compleix amb la normativa pròpiament per alumnes UEECO, ja que no té ni l'espai ni els equips adients per cobrir les necessitats dels alumnes amb una discapacitat motora. Per això el perfil d'alumne que ens trobam no presenten aquestes característiques.

3.- ORGANITZACIÓ:

L'horari escolar és de 8 a 14,05h. El mateix que es realitza al centre. Dintre d'aquest horari es prioritza el màxim possible que els alumnes estiguin amb el seu grup de referència que és 1r d'ESO A.

Actualment els tres alumnes que tenim com a perfil UEECO, es junten amb el seu grup de referència en les assignatures de: Ed. Física, Ed. Plàstica. Ed. Musical i Valors ètics.

Dintre d'aquest tres discents, un d'ells pel seu perfil i característiques personals, trobem que pot anar a tres assignatures més, a part de les mencionades anteriorment com: Llengua i Literatura Castellana, Ciències Socials i Ciències Naturals.

4.- METODOLOGIA:

Quan els alumnes es troben dins l'aula UEECO, intentem flexibilitzar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les característiques dels nins, perquè tenim tres nivells de competència curricular molt dispers.

Tenim present que l'aula UEECO té un currículum propi i en base al perfil dels alumnes, hem acordat treballar aspectes funcionals de la vida diària dels alumnes per mitjà de les assignatures de Llengua Catalana, Llengua Castellana i Matemàtiques, treballant de manera transversals aprenentatges com: les TIC, comprensió i expressió oral i escrita, maneig dels doblers, resolució de problemes, educació emocional i habilitats socials, entre d'altres...

5.- RECURSOS PERSONALS :

- Mestre de pedagogia terapèutica, tutora i segona mestra PT, cinc sessions.
- Mestre d'audició i llenguatge. 8 sessions distribuïdes en sessions individual/sessions grup.
- Auxiliar tècnica educativa. Totes les sessions.
- Mestre d'Educació física. Una sessió pels dos alumnes.

Fora de l'aula UEECO:

- Tutors/es del grup de referència i especialistes implicats.

6.- RECURSOS MATERIALS:

L'aula UEECO es troba en construcció, la dotació a principi de curs, fou un aula que servia per realitzar mediació, sense cap tipus de material fungible i no fungible. Ens trobem en fase de poder accedir a material bàsic per aquests tres alumnes.

7.- AVALUACIÓ :

L'avaluació serà contínua i global. Es realitzarà tenint en compte les activitats que es duen a terme al llarg del curs a l'aula UEECO i a la de referència.

En alguns casos es faran proves escrites i/o orals i es tindrà en compte el nivell demostrat per l'alumne/a a les proves inicials.

Es faran informes trimestrals seguint criteris d'avaluació adequats als nivells de competència curricular emmarcats en l'adaptació curricular. Essent responsabilitat de la tutora donar aquesta informació a la família amb la regularitat prevista de manera ordinària al centre.

8.- ACTIVITATS QUE ES DURAN A TERME :

Participaran activament en les activitats programades de forma general per tot el centre, distribuïdes al llarg del curs i també participaran en sortides fora del centre amb l'aula de referència i la UEECO. Aquestes sortides seran pactades amb la tutora i no seran més de dues per trimestre.

Per altra banda es realitzaran activitats de caire competencial: fer la compra, biblioteca escolar, Ed. Física tallers específics, informàtica, etc.

9.- LES ÀREES QUE ES DURAN A TERME:

Matemàtiques

1. Reconèixer situacions del medi habitual per a la comprensió o tractament de les quals es requereixin operacions elementals de càlcul.
2. Valorar el paper de les matemàtiques en la vida quotidiana, gaudir-ne amb l'ús i reconèixer el valor d'actituds, com l'exploració de diferents alternatives, la recerca de solucions, l'esforç i l'interès pel seu aprenentatge.
3. Utilitzar el coneixement matemàtic, per comprendre, valorar informacions i missatges orals i escrits sobre fets de la vida quotidiana i reconèixer-ne el caràcter instrumental per a altres àmbits de coneixement.
4. Reconèixer i valorar diferents funcions dels nombres: quantitat i ordre.
5. Utilitzar habitualment, de manera adequada i d'acord amb la situació, els mitjans tecnològics tant per al càlcul com per a la recerca, en el tractament i representació d'informacions diverses.
6. Proposar, resoldre i plantejar problemes matemàtics, utilitzant els procediments adequats de càlcul i la calculadora.

Llengua Castellana i Catalana:

1. Fer ús del llenguatge com a mitjà per fixar i desenvolupar el propi pensament.
2. Comprendre discursos orals i escrits adaptats a les seves característiques.
3. Expressar-se oralment i per escrit amb coherència i adequació al tipus de discurs.
4. Servir-se autònomament de la lectura com a font d'informació, de lleure i de projecció personal.
5. Identificar i valorar els mitjans de comunicació social com a grans productors de missatges verbals i no verbals, i interpretar-ne críticament el contingut.

Àrea de Medi Natural i Social

1. Adquirir un coneixement d'un mateix, de les pròpies possibilitats i limitacions, que permeti la formació d'una autoimatge positiva i autònoma.
2. Adquirir els hàbits de higiene i salut corporal i valorar les diferents pràctiques socials: alimentació, consum, oci, esport, etc., que hi incideixen positiva o negativament.
3. Comprendre i valorar les repercussions de determinades accions, pròpies i dels altres, sobre l'entorn natural i social, com també mantenir un comportament adequat en la vida quotidiana i emetre judicis de valor i respecte per la conservació del medi ambient.
4. Conèixer i valorar la importància del patrimoni social, natural i cultural de la Comunitat de les Illes Balears, com també d'aquells elements que tenen un valor universal, considerats com a patrimoni de la humanitat.

5. Identificar-se com a ciutadans amb valors de solidaritat i respecte pels grups socials i cultures diferents
6. Introduir de manera progressiva les noves tecnologies. Entendre el progrés tecnològic en benefici de la societat.
7. Orientar-se en l'espai, utilitzar de manera adequada plànols i mapes per situar fets i elements i comprendre les diferents escales de representació.

L'HORT ESCOLAR :

Objectius:

1. Conèixer les tècniques bàsiques de l'agricultura i aprendre a respectar el calendari de sembra i recol·lecció.
2. Conèixer diferents tipus de plantes i les seves característiques.
3. Valorar la importància del consum d'aliments frescs i saludables de forma respectuosa amb el medi ambient.
4. Fomentar el treball cooperatiu fent que els alumnes siguin participants en l'organització de les diferents tasques de l'hort.
5. Augmentar el vocabulari.
6. Adquirir habilitats socials.
7. Facilitar la cooperació i el treball en grup.
8. Augmentar l'atenció i l'autoestima.

TIC

S'utilitzaran ordinadors portàtils per cada alumne i es treballarà amb aquesta eina durant les classes de castellà i català.

- Iniciar a l'alumnat en l'ús de les TIC per tal que esdevinguin part dels recursos per a la seva pròpia formació.
- L'ús de la xarxa com a font inesgotable de recursos.
- Procurar l'aprenentatge i domini de les funcions bàsiques per l'ús de l'ordinador.
- Aprendre l'ús de les funcions bàsiques d'internet i el processadors de textos.
- Augmentar el vocabulari.

